Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0507U000409

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 02-07-2007

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гаргін Віталій Віталійович

2. Gargin Vitalij Vitalijovych

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор наук

Аспірантура/Докторантура: ні

Шифр наукової спеціальності: 14.03.02

Назва наукової спеціальності: Патологічна анатомія

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 14-06-2007

Спеціальність за освітою: 7.110.102

Місце роботи здобувача: Харківський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 64.600.01

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: Проспект Науки, 4, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61022, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров`я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 01896866

Місцезнаходження: 61022, м. Харків, пр. Леніна, 4

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 76.03.49

Тема дисертації:

1. Патологічна анатомія вегетативної нервової системи серця при ішемічній хворобі серця.

2. Pathological anatomy of the cardiac vegetative nervous system in ischemic heart disease.

Реферат/анотація:

1. Об'єкт дослідження: патологічна анатомія ішемічної хво-роби серця (ІХС). Мета дослідження: встановлення особливостей морфо-функціональних змін вегетативної нервової системи (ВНС) се-рця при коронарній недостатності та визначення їхньої ролі в патогенезі ангіогенних уражень серцевого м'яза. Методи дослідження: для досягнення поставленої мети й розв'язання задач використані макроскопічний, органометрич-ний, гістологічний, гістохімічний, морфометричний, імуногіс-тохімічний, біохімічний і статистичний методи дослідження. Практичне значення отриманих результатів: отримані дані дозволять лікарям-патологам оцінювати патологічні зміни у ВНС людини при різних формах ІХС. Установлені критерії морфологічних ознак патологічних змін серцевої іннервації мають діагностичне значення для обґрунтування патогенетич-них механізмів ураження міокарда при відсутності значного стенозу коронарних артерій. Визначені й запропоновані най-більш раціональні методики дослідження вегетативної іннерва-ції серця, доступні для роботи впатологоанатомічному відді-ленні. Розкриті патогенетичні механізми ішемії міокарда до-зволять кардіологам враховувати функціональний стан ВНС в таких хворих із метою профілактики

ішемічних змін та на їх основі розробляти принципи адаптаційного захисту міокарда, виявляти фактори ризику розвитку патологічних змін ВНС та серцево-судинної системи в цілому. Запропонований спосіб моделювання ІХС з використанням цілодобового освітлення є доступним у застосуванні та відтворює в серцевому м'язі пато-логічні процеси, характерні для ІХС, що дозволяє застосовува-ти його для дослідницьких потреб. Наукова новизна отриманих результатів: у результаті проведеного дослідження вперше вдалося комплексно оцінити морфологічні зміни інтракардіальної нервової системи серця у випадках смерті від різних форм ІХС. Розроблено диферен-ційно-діагностичні критерії змін інтрамуральної нервової сис-теми серця для їх оцінки у випадку смерті внаслідок ішемії мі-окарда. Уперше з'ясовано особливості ушкодження міокарда під впливом патологічних змін симпатичної й парасимпатич-ної іннервації серця. Установлено, що при ішемії міокарда симпатичний відділ ВНС серця зазнає більш ранніх альтерати-вних і реактивних змін порівняно з парасимпатичним, що зу-мовлює розвиток десимпатизації міокарда й зміни чутливості кардіоміоцитів до катехоламінів із утворенням додаткових зон некробіотичних змін. Вперше встановлено, що дисфункція інтракардіальної нерво-вої системи при ІХС створює передумови для розвитку ангіос-пазму серцевих судин, що пояснюється, по-перше, прогресую-чим дисбалансом холінергічної та адренергічної іннервації з перевагою вазоконстрикторних ефектів, та, по-друге, ендоте-ліальною дисфункцією з порушенням контролю реактивності судинної стінки. На основі отриманих даних розкриті нові ланки етіології та патогенезу ішемії міокарда, що створює но-вий напрямок етіопатогенетичної профілактики й лікування цього виду серцево-судинної патології. Ступінь впровадження: отримані дані впроваджено в навчальний процес кафедр патологічної анатомії вищих навчальнихмедичних закладів України (Харківського, Запорізького держа-вних медичних університетів, Національної академії післядип-ломної освіти ім. П.Л.Шупика), а також у практичну діяльність патологоанатомічних відділень лікарняних закладів (Інституту терапії АМН України ім. Л.Т. Малої, Харківської обласної клі-нічної лікарні) та Тернопільського, Одеського, Запорізького патологоанатомічних бюро. Сфера (галузь) використання: медицина, патологична анатомія.

2. Object of the study: pathological anatomy of ischemic heart disease (IHD). Purpose of the study: detection of characteristic features in the morphofunctional changes of the autonomic nervous system (ANS) of the heart in coronary insufficiency and revealing of their part in the pathogenesis of angiogenic lesions of the myocardium. Methods of the study: in order to achieve the above purpose and solve problems, the microscopic, organometric, histological, histochemical, morphometric, immunohistochemical, biochemical and statistic methods were employed. Practical significance: the obtained results will enable doctors-pathologists to assess pathological changes in the human ANS in different forms of IHD. The established criteria of morphological changes in heart innervation are diagnostically important for sub-stantiating pathogenetic mechanisms of myocardial lesions without any significant stenosis of the coronary arteries. The most rational techniques for investigating the autonomic heart innervation, applicable to the work in the pathoanatomical department, were established and suggested. The revealed pathogenetic mechanisms of myocardial ischemia will enable cardiologists to take into ac-count the functional state of ANS in such patients with the aim to prevent ischemic changes and, on their basis, to establish principles of the adaptive protection of the myocardium, to reveal risk factors of the development of pathologic changes in ANS and cardiovas-cular system at large. The suggested way of modelling IHD with use of twenty-four-hour lighting is easy in application and reproduces in the myocardium the pathological changes typical for IHD, thereby making it possible to use it for needs of reseaches. Novelty of the obtained results: as a result of the research conducted it was possible for the first time to assess morphological changes of the intracardiac nervous system in a complex in cases of death caused by different forms of IHD. Differential-diagnostic criteria of changes in the intramural nervous system of the heart for their assessing in cases of death caused by myocardial ischemia were established. For the first time, peculiarities of myocardial lesions under the effect of pathologic changes in the sympathetic and parasympathetic heart innervation were revealed. It was found out that in myocardial ischemia the sympathetic part of ANS of the heart underwent earlier alterative and reactive changes versus the parasympathetic one, thereby affecting the myocardial sympathetic system and causing a change in the sensitivity of cardiomyocytes to catecholamines with formation of additional areas of necrobiotic

changes. It was revealed for the first time that dysfunction of the intracardiac nervous system in IHD created preconditions for the development of angiospasm of coronary vessels, it being explained, firstly, by the progressing imbalance of the cholinergic and adrenergic innervation with prevalence of vasoconstrictor effects, and, secondly, by endothelial dysfunction with a disorder in the control over thevascular wall reactivity. On the basis of the obtained data, new links in the etiology and pathogenesis of myocardial ischemia were revealed, it creating a new direction in the etiopathogenetic prophylaxis and treatment of this kind of cardiovascular pathology. Introduction: the obtained data were introduced into the teaching process of the departments of pathologic anatomy of higher medi-cal schools of Ukraine (Kharkiv, Zaporizh'a State Medical Univer-sities, Shupik National Academy of Postgraduate Training), as well as into practical activity of pathoanatomical departments of medi-cal establishments (Malaya Research Institute of Therapy of the Academy of Medical Sciences of Ukraine, Kharkiv Regional Hos-pital), Ternopil, Odesa and Zaporizh'a pathoanatomical offices. Sphere of application: medicine, pathologic anatomy.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Яковцова Антоніна Федорівна
2. Yakovtsova Antonina, F.

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гавриш Олександр Семенович

2. Гавриш Олександр Семенович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Туманський Валерій Олексійович

2. Туманський Валерій Олексійович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Садчиков Віктор Дмитрович

2. Садчиков Віктор Дмитрович

Кваліфікація: д.мед.н., 14.03.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Грищенко Валентин Іванович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні Грищенко Валентин Іванович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності Юрченко Т.А.